

TOPENÍ UHLÍM PO ROCE 2022

Hnědým uhlím budou domácnosti topit i po roce 2022

Zdroj: Severočeské doly a.s., Boženy Němcové 5359, 430 01 Chomutov

Od 1. 9. 2022 začnou platit podmínky umožňující topit tuhými palivy pouze v kotlích splňujících nařízení Evropské komise č. 2015/1189, které stanoví požadavky na Ekodesign kotlů v oblasti účinnosti a emisí. Topit uhlím tedy bude možné jen v moderních kotlích plnicích třídu 3-5 třídu jmenovitého výkonu a emisí dle normy ČSN. Toto opatření nepředstavuje v žádném případě konec spalování hnědého uhlí. Severočeské doly a.s. disponují dostatečnými zásobami kvalitního nízkosirnatého uhlí, ale také perspektivou jeho těžby minimálně do roku 2040.

Jak bude vypadat situace s topením v kotlích na tuhá paliva po roce 2022?

Cílem legislativy není omezovat spalování uhlí, ale ukončit veškerý provoz kotlů třídy 1 a 2, bez ohledu na to, jestli v nich lidé topí dřevem nebo uhlím. Do konce roku 2019 si jednotlivé státy EU mohly upravovat podmínky prodeje samy. Od 1. 1. 2020 platí nová směrnice, která je závazná pro všechny členské státy bez výjimek. Jedná se o tzv. Ekodesign-nejpřísnější verze pravidel prodeje kotlů. Modely, které Ekodesign splňují, se mohou prodávat dále. Kotle neplnící tyto přísné požadavky musejí být staženy z trhu. Ale například firma BENEKOV už v roce 2015 uvedla na trh první český automatický kotel na uhlí splňující Ekodesign s účinností až 90 %, který patří k nejvíce prodávaným kotlům v ČR.

Jaké kotle bude možné pořídit po roce 2022?

Podle normy ČSN EN 3035:2012 se kotle dělí do tříd 1-5, dle jejich účinnosti a emisí. Parametry kotlů jsou měřeny při 100 % a 30 % jmenovitém výkonu a dle dosažených měřených výkonů je kotel zařazen do příslušné kategorie. V současné době je zakázán prodej kotlů třídy 1 a 2 od 1.9.2022 se tyto kotle nebudou smět provozovat. Kdo to poruší, se vystavuje riziku opakované pokuty až 50 tis. korun. Stát dal majitelům těchto kotlů vykazujících negativní vliv na životní prostředí lhůtu 10 let, aby je nahradili modernějšími a ekologičtějšími zařízeními. Proto vznikly kotlíkové dotace, které rozdělí více než 10 miliard na výměny zdrojů tepla v domácnostech.

Od roku 2017 platí povinnost nechat u všech kotlů na tuhá paliva jednou za tři roky provést odbornou kontrolu. Od roku 2020 kontrolující servisní firma zaeviduje výsledek do centrálního registru ISPOP. Příslušní úředníci tak nemusí domácnosti osobně navštěvovat a zjišťovat, v čem topí. Stačí nahlédnout do registru ISPOP. Také v tomto případě platí, že ten, kdo nebude mít včas provedenou kontrolu, riskuje opakovanou pokutu až 20 tis. korun.

Podle vyjádření ministra průmyslu a obchodu Karla Havlíčka, budeme v ČR uhlí potřebovat, dokud nebudou rozšířeny kapacity jaderných elektráren o další bloky. Využívání kvalitního Bílínského nízkosírnatého uhlí je zakotveno ve strategickém dokumentu ČR v oblasti energetiky – Aktualizované státní energetické koncepci. Kvalita a cenová dostupnost tuzemského energetického paliva znamená další perspektivní uplatnění Bílínského uhlí, a to minimálně až k horizontu roku 2040.

Co musí splnit nový kotel na tuhá paliva po roce 2020 ?

Se zvyšujícím se tlakem na minimalizaci emisí znečišťujících látek a maximalizaci míry využití energie paliva, výrobci malých spalovacích zařízení inovují své produkty. V oblasti ústředního vytápění je možné sledovat trend směřující k automatickým a zplyňovacím kotlům.

Tyto typy kotlů představují to nejlepší, co je v současné době na trhu k dispozici v oblasti spalování tuhých paliv v domácnostech. Přestože některé zplyňovací kotle umožňují spalovat také uhlí, je dominantním palivem pro tento typ spalovacího zařízení kusové dřevo a částečně brikety (bio a uhelné). Automatické kotle se zaměřují na spalování pelet a tříděného uhlí. V oblasti lokálního vytápění vývoj směřuje k automatickým kamnům a

zároveň k modernizaci krbových vložek, krbových a kachlových kamen.

Uživatelé malých spalovacích zařízení na tuhá paliva většinou více než produkce emisí znečišťujících látek zajímá míra využití energie paliva a s ní související palivové náklady. Základní požadavky na malá spalovací zařízení jsou definovány evropskými technickými normami a příslušnými národními předpisy. Od 1. 1. 2020 musí každý výrobce či dovozce kotlů splnit směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/125/ES o Ekodesignu kotlů.

Novela zákona o ochraně ovzduší radikálně mění podmínky provozování domácích kotlů na tuhá paliva. O tom jaký kotel koupit a jak ekologicky a přitom levně topit nás může přesvědčit šikovný prodejce, ve výsledku je však konečné rozhodnutí a zodpovědnost na každém z nás. Zde najdete výtah platné legislativy, který je dobré při výběru nového zdroje tepla (kotle) znát.

Vyznat se v měnící se legislativě není snadné pro odborníky z oboru, natož pro běžného uživatele.

Přehled povinností

V České republice je v platnosti nová zákonná povinnost ochrany ovzduší.

Od roku 2014 platí zákaz prodeje kotlů 1. a 2. emisní třídy.

Od roku 2017 platí povinnost předložit revizi kotle (první kontrola byla povinná do konce roku 2016 a dále každé 2 roky).

Od roku 2018 platí zákaz prodeje kotlů 3. emisní třídy.

Od roku 2020 platí zákaz prodeje kotlů 4. a 5. emisní třídy (možnost legálně zakoupit a uvést do provozu pouze kotle splňující požadavky EKODESIGN).

Od září 2022 zákaz používání kotlů 1. a 2. emisní třídy.

Pozor, někdy bývá mylně zaměňován pojem 5. třída a Ekodesign! Jedná se o 2 rozdílné soubory parametrů, kterých musí výrobek při certifikaci dosáhnout. Pro nové kotlíkové dotace je podstatné, aby výrobek dosáhl parametrů Ekodesignu. Kotel v 5. třídě dle ČSN EN

303-5:2012 nemusí automaticky dosáhnout Ekodesign (protože ten navíc měří hodnoty NOx).

Jaké palivo je vhodné pro Váš kotel?

Automatické kotle na tuhá paliva dnes obvykle umožňují použít více druhů paliv, čímž se nevystavujete riziku nedostatku daného druhu paliva na trhu nebo jeho zvýšené ceny.

Některé kotle umožňují kombinovaný provoz tzn. jak automatický režim, tak i ruční, takže uživatel není limitován.

Palivo pro automatický režim: např. hnědé uhlí ořech², dřevěné pelety (6 a 8 mm).

Palivo pro ruční režim: např. černé uhlí, hnědé uhlí, koks, uhelné brikety, dřevěné brikety, dřevo...

Pozn: Každý kotel má v návodu předepsané doporučené palivo.